

Η κοινωνία σε εξέγερση – το κομματικό σύστημα σε πλήρη ανασύνθεση

Η έρευνα του Ιουνίου 2011 της VPRC καταγράφει ορισμένες ενδιαφέρουσες διαφοροποιήσεις σχετικά με την εκλογική δύναμη των κομμάτων και τις δυναμικές του κομματικού συστήματος.

1. Το «κίνημα των πλατειών» έχει αρχίσει να επηρεάζει δυναμικά την εκλογική συμπεριφορά της περιόδου. Μετά από ένα περίπου χρόνο δημοσκοπικών παρατηρήσεων, για πρώτη φορά καταγράφεται μείωση της πρόθεσης αποχής καθώς και της λευκής / άκυρης ψήφου κατά 15 περίπου ποσοστιαίες μονάδες. Μια ιδιότυπη «επιστροφή» στο ενεργό εκλογικό σώμα εξελίσσεται, η οποία θα έχει – αν βεβαίως συνεχιστεί – καταλυτική επίδραση στο νέο κομματικό σύστημα.
2. Η μείωση της (δημοσκοπικής) αποχής και του λευκού / ακύρου κατευθύνεται σχεδόν αποκλειστικά στα εκτός «δικομματισμού» κόμματα. Σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα παρατηρείται άνοδος όλων σχεδόν των «μικρών» κομμάτων, με το ΚΚΕ να καταγράφει ποσοστό μεγαλύτερο του 13%, ο ΣΥΡΙΖΑ να ανεβαίνει στο 6.5%, οι Οικολόγοι – Πράσινοι στο 3.5%, η Δημοκρατική Αριστερά στο 3%, η ΑΝΤΑΡΣΥΑ στο 1.5%. Ωφελημένο ακόμα είναι και το κόμμα της Δημοκρατικής Συμμαχίας με καταγραφόμενο ποσοστό στο 2%.
3. Αντίθετα, συνεχίζεται η μεγάλη μείωση της εκλογικής επιρροής του ΠΑΣΟΚ που σήμερα κινείται στα επίπεδα του 26%, αλλά με τάσεις περαιτέρω συρρίκνωσης. Σε πτώση, αν και μικρότερης έντασης, παρασύρθηκε και η ΝΔ. Φαίνεται καταρχήν, ότι η «επιστροφή» ενός σημαντικού μέρους της κοινής γνώμης σε επιλογή κόμματος κατευθύνεται σχεδόν αποκλειστικά σε «αντιμνημονιακά» κόμματα. Από αυτήν την άποψη είναι πιθανή η υπόθεση ότι η μικρή μείωση της ΝΔ οφείλεται στην ασάφεια της πολιτικής της που δημιουργήθηκε την προηγούμενη εβδομάδα λόγω των συζητήσεων περί συμμαχικής κυβέρνησης των δύο κομμάτων.
4. Το «χαρτί» του ανασχηματισμού φαίνεται ότι δεν μπόρεσε να αντιστρέψει το κλίμα. Ο ανασχηματισμός δείχνει ένα πολύ χαμηλό βαθμό ικανοποίησης (13%), γεγονός που υπογραμμίζει ότι και η νέα σύνθεση δεν έχει περιθώρια χάριτος.

5. Το Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα βρίσκει την ελληνική κοινή γνώμη σε αντίθεση. Το 64% θα ψήφιζε εναντίον του σε περίπτωση Δημοψηφίσματος, ενώ μόλις το 19% θα ψήφιζε υπέρ. Ταυτόχρονα, η άποψη ότι η πολιτική του Μνημονίου αποτελεί επιλογή οικονομικών συμφερόντων βρίσκει σύμφωνο το 59% της κοινής γνώμης, ενώ αντίθετα η άποψη ότι αποτελεί εθνική ανάγκη για τη χώρα βρίσκει σύμφωνο μόλις το 23%.
6. Το κοινωνικό και οικονομικό κλίμα στη χώρα βαρύνει μέρα με τη μέρα πάρα πολύ. Για δεύτερο συνεχόμενο μήνα ο δείκτης ανεργίας κατά την VPRC αγγίζει το 19% του ενεργού πληθυσμού, κάτι που δείχνει ότι το κοινωνικό κλίμα βρίσκεται σε υψηλή θερμοκρασία. Τα δύο τρίτα του πληθυσμού (64%) ετοιμάζονται να εκδηλώσουν δυναμικά τους επόμενους μήνες τη δυσαρέσκειά τους για την οικονομική πολιτική. Το 48% του πληθυσμού εγκρίνει τις επιθέσεις αποδοκιμασιών σε υπουργούς της Κυβέρνησης, μάλιστα το 36% τις εγκρίνει απόλυτα. Ειδικότερα ο δείκτης αυτός δείχνει ότι η πολιτική διαμαρτυρία έχει περάσει σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα σήμερα στην Ελλάδα, κάτι που θα οξύνει καθημερινά το πολιτικό και κοινωνικό θερμόμετρο.

Χρ.Βερναρδάκης
Επίκουρος Καθηγητής ΑΠΘ
Επιστημονικός Σύμβουλος VPRC